

Міністерство освіти і науки України
Національний авіаційний університет
Факультет кібербезпеки, комп'ютерної та програмної інженерії
Кафедра комп'ютеризованих систем управління

Лабораторна робота № 1.1
з дисципліни «Паралельні і розподілені обчислення»
на тему «Ада. Семафори»

Виконав:
студент ФККПІ
групи СП-425
Клокун В. Д.
Перевірів:
Корочкін О. В.

Київ 2019

1. ЗАВДАННЯ РОБОТИ

Розробити програму для заданої паралельної комп'ютерної системи зі спільною пам'яттю (рис. 1).

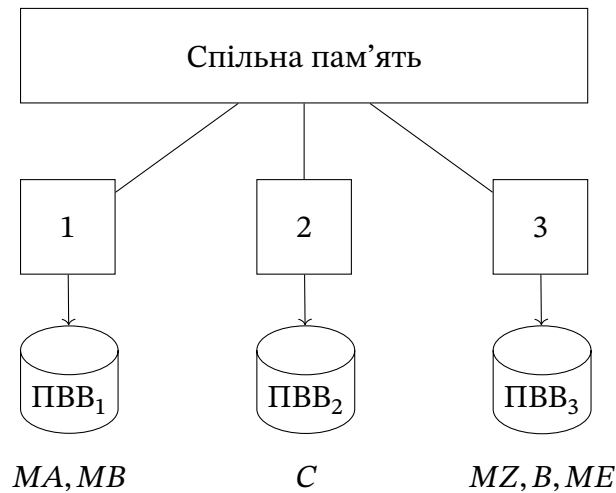

Рис. 1: Задана паралельна комп'ютерна система зі спільною пам'яттю

Програма, розроблена для даної системи, повинна обчислювати значення такого виразу:

$$MA = (MB \cdot MZ) + (B \cdot C) \cdot ME.$$

Розробити програму на мові програмування «Ада», використовуючи для взаємодії потоків (задач) семафори мови «Ада» з пакету `Ada.Synchronous_Task_Control`.

2. ХІД РОБОТИ

2.1. Побудова паралельного алгоритму

Необхідно паралельно обчислити значення виразу $MA = (MB \cdot MZ) + (B \cdot C) \cdot ME$. Для цього складаємо паралельний алгоритм:

1. Позначимо скалярний добуток векторів як $a = B \cdot C$.
2. Обчислимо частини, які складатимуть скалярний добуток векторів:

$$a = B_{H_1} \cdot C_{H_1}, \quad a_i = B_{H_i} \cdot C_{H_i}, \quad a \in \{2, 3\}.$$

3. Обчислимо скалярний добуток векторів, склавши частини:

$$a = a + a_2 + a_3.$$

4. Паралельно обчислюємо матрицю-результат по частинам:

$$MA_{H_i} = (MB_{H_i} \cdot MZ) + a \cdot ME_{H_i}, \quad a \in \{1, 2, 3\}.$$

Спільні ресурси: a, a_2, a_3 — для обчислення скалярного добутку; MZ — для множення матриць.

2.2. Розробка алгоритмів потоків (задач)

Розробивши паралельний алгоритм, переходимо до розробки алгоритмів потоків. Представимо їх у вигляді таблиці.

Табл. 1: Паралельний алгоритм потоку 1

Дія	Точки синхронізації
Ввести MB	
Подати сигнал, що MB введена, в задачу $T2$	$S_{2,MB}$
Подати сигнал, що MB введена, в задачу $T3$	$S_{3,MB}$
Очікувати введення C	$W_{1,C}$
Очікувати введення MZ, B, ME	$W_{1,MZBME}$
Скопіювати $MZ_1 := MZ$	Критична ділянка
Обчислити $a := C_{H_1} \cdot B_{H_1}$	Критична ділянка
Чекати готовності a_2 із задачі $T2$	W_{1,a_2}
Чекати готовності a_3 із задачі $T3$	W_{1,a_3}
Обчислити $a = a + a_2 + a_3$	Критична ділянка
Подати сигнал, що готове значення a , в задачу $T2$	$S_{2,a}$
Подати сигнал, що готове значення a , в задачу $T3$	$S_{3,a}$
Обчислити $MA_{H_1} = (MB_{H_1} \cdot MZ_1) + a \cdot ME_{H_1}$	
Очікувати готовності MA_{H_2} від задачі $T2$	$W_{1,MA_{H_2}}$
Очікувати готовності MA_{H_3} від задачі $T3$	$W_{1,MA_{H_3}}$
Вивести MA	

Табл. 2: Паралельний алгоритм потоку 2

Дія	Точки синхронізації
Ввести C	
Подати сигнал, що C введена, в задачу $T1$	$S_{1,C}$
Подати сигнал, що C введена, в задачу $T3$	$S_{3,C}$
Очікувати введення MZ, B, ME	$W_{2,MZBME}$
Скопіювати $MZ_2 := MZ$	Критична ділянка
Обчислити $a_2 := C_{H_2} \cdot B_{H_2}$	Критична ділянка

Табл. 2: Паралельний алгоритм потоку 2

Дія	Точки синхронізації
Подати сигнал, що готове значення a_2 , в задачу $T1$	S_{1,a_2}
Очікувати готовності a від задачі $T1$	$W_{2,a}$
Скопіювати значення $ac_2 := a$	Критична ділянка
Очікувати введення MB	
Обчислити $MA_{H_2} = (MB_{H_2} \cdot MZ_{H_2}) + a \cdot ME_{H_2}$	$W_{2,MB}$
Дати сигнал, що готове значення MA_{H_2} , задачі $T1$	$S_{1,MA_{H_2}}$

Табл. 3: Паралельний алгоритм потоку 3

Дія	Точки синхронізації
Ввести MZ, B, ME	
Подати сигнал, що MZ, B, ME введені, в задачу $T1$	$S_{1,MZBME}$
Подати сигнал, що MZ, B, ME введені, в задачу $T2$	$S_{2,MZBME}$
Очікувати введення C	$W_{3,C}$
Обчислити $a_3 := C_{H_3} \cdot B_{H_3}$	Критична ділянка
Подати сигнал, що готове значення a_3 , в задачу $T1$	
Очікувати готовності a від задачі $T1$	S_{1,a_3}
Скопіювати значення $ac_3 := a$	$W_{3,a}$
Очікувати введення MB	Критична ділянка
Обчислити $MA_{H_3} = (MB_{H_3} \cdot MZ_{H_3}) + a \cdot ME_{H_3}$	
Дати сигнал, що готове значення MA_{H_3} , задачі $T1$	$W_{3,MB}$
	$S_{1,MA_{H_3}}$

2.3. Розробка структурної схеми взаємодії задач

Розроблюємо структурну схему взаємодії задач (рис. 2). Розробивши схему, вкажемо, навіщо призначені семафори, які в ній використовуються:

Sem_{cr}	Призначений для доступу до спільних ресурсів.
Sem_{2,MB}	Призначений для синхронізації задачі $T2$ після введення MB .
Sem_{3,MB}	Призначений для синхронізації задачі $T3$ після введення MB .
Sem_{2,a}	Призначений для синхронізації задачі $T2$ після обчислення a .
Sem_{3,a}	Призначений для синхронізації задачі $T3$ після обчислення a .
Sem_{1,C}	Призначений для синхронізації задачі $T1$ після введення C .
Sem_{3,C}	Призначений для синхронізації задачі $T3$ після введення C .
Sem_{1,a_2}	Призначений для синхронізації задачі $T1$ після обчислення a_2 .
Sem_{1,MA_{H_2}}	Призначений для синхронізації задачі $T1$ після обчислення MA_{H_2} .

Sem _{1,MZBME}	Призначений для синхронізації задачі $T1$ після введення MZ , B , ME .
Sem _{2,MZBME}	Призначений для синхронізації задачі $T2$ після введення MZ , B , ME .
Sem _{1,a₃}	Призначений для синхронізації задачі $T1$ після обчислення a_3 .
Sem _{1,MA_{H₃}}	Призначений для синхронізації задачі $T3$ після обчислення MA_{H_2} .

Після розробки структурної схеми можна переходити до розробки програми.

2.4. Розробка програми

Коли структурна схема розроблена, створюємо програму на мові програмування «Ада» (лістинг А.1). Для синхронізації задач використовуємо семафори, які надає пакет `Ada.Synchronous_Task_Control`. Після розробки програми запускаємо її на виконання і спостерігаємо результат (рис. 3).

Як видно, програма коректно обчислює значення заданого виразу з вхідними значеннями, заданими у програмі.

3. ВИСНОВОК

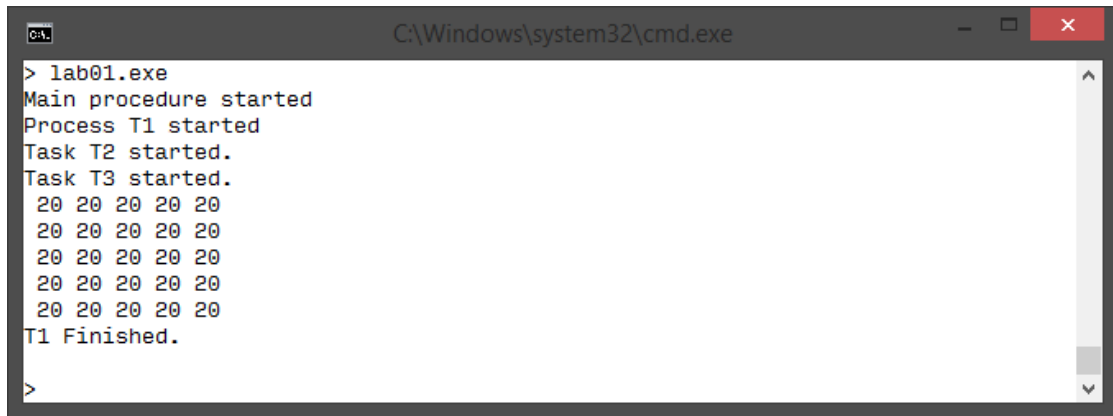
Виконуючи дану лабораторну роботу, ми розробили програму для заданої паралельної комп'ютерної системи зі спільною пам'яттю, ознайомились із процесом розробки паралельних алгоритмів, а також із семафорами у мові програмування «Ада».

А. ПРОГРАМА ДЛЯ РОЗВ'ЯЗКУ ПОСТАВЛЕНОЇ ЗАДАЧІ

Лістинг А.1: Початковий код програмного модуля для розв'язання задачі

```

1  -- Parallel and Distributed Computing
2  -- Lab 01: Semaphores
3  -- By Vlad Klokun of SP-425
4  -- Compiled with GNAT Community (20190517-83)
5  --
6  With Ada.Integer_Text_IO, Ada.Text_IO, Ada.Synchronous_Task_Control;
7  Use Ada.Integer_Text_IO, Ada.Text_IO, Ada.Synchronous_Task_Control;
8
9  procedure Lab01 is
10
11      N: integer := 5; -- vector and matrix dimensions
12
```

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
> lab01.exe
Main procedure started
Process T1 started
Task T2 started.
Task T3 started.
20 20 20 20 20
20 20 20 20 20
20 20 20 20 20
20 20 20 20 20
20 20 20 20 20
T1 Finished.
>
```

Рис. 3: Результат виконання розробленої програми

```
13  type Vector is
14      array (Positive range <>) of integer;
15  type Matrix is
16      array (Positive range <>, Positive range <>) of integer;
17
18  P: integer := 3; -- processor count
19  H: integer := N/P; -- vector chunk size
20
21  -- Global variables
22  MA: Matrix(1 .. N, 1 .. N);
23  MB: Matrix(1 .. N, 1 .. N);
24  C : Vector(1 .. N);
25  MZ: Matrix(1 .. N, 1 .. N);
26  B : Vector(1 .. N);
27  ME: Matrix(1 .. N, 1 .. N);
28  -- Shared resources
29  a, a2, a3: integer;
30
31  -- Semaphores
32  -- Comment format:
33  -- <Destination Thread>: <Explanation>
34  Scr      : Suspension_Object; -- Crit. region
35  S1mzbme: Suspension_Object; -- T1: MZ, B, ME input
36  S2mzbme: Suspension_Object; -- T2: MZ, B, ME input
37  S2mb    : Suspension_Object; -- T2: MB input
38  S3mb    : Suspension_Object; -- T3: MB input
39  S1c     : Suspension_Object; -- T1: C input
40  S3c     : Suspension_Object; -- T3: C input
41  S1a2    : Suspension_Object; -- T1: a2 done
42  S1a3    : Suspension_Object; -- T1: a3 done
43  S2a     : Suspension_Object; -- T2: a done
```

```

44     S3a      : Suspension_Object; -- T3: a done
45     S1mah2   : Suspension_Object; -- T1: MA_H2 done
46     S1mah3   : Suspension_Object; -- T1: MA_H3 Done
47
48     procedure InitVector(
49         A: out Vector;
50         size: Integer;
51         val: Integer)
52     is
53     begin
54         for i in 1 .. size loop
55             A(i) := val;
56         end loop;
57     end InitVector;
58
59     procedure PrintVector(
60         A: Vector;
61         size: Integer)
62     is
63     begin
64         for i in 1 .. size loop
65             Put(A(i), 3);
66         end loop;
67     end PrintVector;
68
69     function VectorMul(
70         A: Vector;
71         B: Vector;
72         start: Integer;
73         stop: Integer)
74         return Integer
75     is
76         res: Integer;
77     begin
78         res := 0;
79         for i in start .. stop loop
80             res := res + A(i) * B(i);
81         end loop;
82         return res;
83     end VectorMul;
84
85     procedure InitMatrix
86         (A: out Matrix;
87         m: Integer;
88         n: Integer;
89         val: Integer)
90     is

```



```

91     begin
92         for i in 1 .. m loop
93             for j in 1 .. n loop
94                 A(i, j) := val;
95             end loop;
96         end loop;
97     end InitMatrix;
98
99     procedure PrintMatrix(
100         A: Matrix;
101         m: Integer;
102         n: Integer)
103     is
104     begin
105         for i in 1 .. m loop
106             for j in 1 .. n loop
107                 Put(A(i, j), 3);
108             end loop;
109             New_Line;
110         end loop;
111     end PrintMatrix;
112
113     procedure MMMul(
114         A: Matrix;
115         B: Matrix;
116         C: in out Matrix;
117         m: Integer;
118         n: Integer;
119         p: Integer;
120         start_i: Integer;
121         start_j: Integer
122     )
123     is
124     begin
125         InitMatrix(C, N, N, 0);
126         for i in start_i .. m loop
127             for j in start_j .. p loop
128                 for k in 1 .. n loop
129                     C(i,j) := C(i,j) + A(i,k) * B(k,j);
130                 end loop;
131             end loop;
132         end loop;
133     end MMMul;
134
135     procedure MAdd(
136         A: Matrix;
137         B: Matrix;

```

```

138     C: in out Matrix;
139     m: Integer;
140     n: Integer;
141     start_i: Integer;
142     start_j: Integer
143 )
144 is
145 begin
146     for i in start_i .. m loop
147         for j in start_j .. n loop
148             C(i,j) := A(i,j) + B(i,j);
149         end loop;
150     end loop;
151 end MMAdd;
152
153 procedure SMMul(
154     A: Integer;
155     B: Matrix;
156     C: in out Matrix;
157     m: Integer;
158     n: Integer;
159     start_i: Integer;
160     start_j: Integer
161 )
162 is
163 begin
164     InitMatrix(C, m, p, 0);
165     for i in start_i .. m loop
166         for j in start_j .. n loop
167             C(i,j) := A * B(i,j);
168             null;
169         end loop;
170     end loop;
171 end SMMul;
172
173 procedure Run_Tasks is task T1;
174
175     task body T1
176     is
177         C1: Vector(1 .. N);
178         MZ1: Matrix(1 .. N, 1 .. N);
179         MT1: Matrix(1 .. N, 1 .. N);
180         MT2: Matrix(1 .. N, 1 .. N);
181     begin
182         put_line("Process T1 started");
183
184         -- Initialize variables but do not consider them ready

```

```

185      InitVector(B, N, 0);
186      InitVector(C, N, 0);
187      InitMatrix(MA, N, N, 0);
188      InitMatrix(MB, N, N, 3);
189      InitMatrix(MZ, N, N, 0);
190      InitMatrix(ME, N, N, 0);
191
192      -- MB Initialized
193      Set_True(S2mb);
194      Set_True(S3mb);
195
196      -- Wait and Copy C
197      Suspend_Until_True(S1c);
198      Suspend_Until_True(Scr);
199      Set_False(Scr);
200      C1 := C;
201      Set_True(Scr);
202
203      -- Wait for MZ, B, Me
204      Suspend_Until_True(S1mzbme);
205
206      -- Copy B and MZ
207      Suspend_Until_True(Scr);
208      Set_False(Scr);
209      MZ1 := MZ;
210      Set_True(Scr);
211
212      -- Compute first value of A
213      Suspend_Until_True(Scr);
214      Set_False(Scr);
215      a := VectorMul(C, B, 1, 2);
216      Set_True(Scr);
217
218      -- Wait for a_2 and a_3
219      Suspend_Until_True(S1a2);
220      Suspend_Until_True(S1a3);
221
222      -- When all parts are ready, put a together
223      Suspend_Until_True(Scr);
224      Set_False(Scr);
225      a := a + a2 + a3;
226      Set_True(Scr);
227      -- Signal other threads
228      Set_True(S2a);
229      Set_True(S3a);
230
231      -- Compute MA_{H}

```

```

232      -- MT1 = MB * MZ
233      MMMul(
234          A => MB,
235          B => MZ1,
236          C => MT1,
237          m => 2,
238          n => N,
239          p => N,
240          start_i => 1,
241          start_j => 1
242      );
243
244      -- MT2 = a * ME
245      SMMul(
246          A => a,
247          B => ME,
248          C => MT2,
249          m => 2,
250          n => N,
251          start_i => 1,
252          start_j => 1
253      );
254
255      -- MA = MT1 + MT2 = MB * MZ + a * ME
256      MMAdd(
257          A => MT1,
258          B => MT2,
259          C => MA,
260          m => 2,
261          n => N,
262          start_i => 1,
263          start_j => 1
264      );
265
266      -- MA_{H_{1}} is done, wait for others
267      Suspend_Until_True(S1mah2);
268      Suspend_Until_True(S1mah3);
269
270      -- When MA_{H_{i}}, where i \in {1, 2, 3} are done too,
271      -- print A.
272      PrintMatrix(MA, N, N);
273      Put_Line("T1 Finished.");
274  end T1;
275
276  task T2;
277  task body T2
278  is

```

```

279      -- Local copies
280      ac2: Integer;
281      MZ2: Matrix(1..N, 1..N);
282      -- Temporary values for computing MA_H
283      MT1: Matrix(1..N, 1..N);
284      MT2: Matrix(1..N, 1..N);
285  begin
286      Put_Line("Task T2 started.");
287      -- Input C
288      InitVector(C, N, 1);
289      -- Signal other tasks that C is ready
290      Set_True(S1c);
291      Set_True(S3c);
292
293      Suspend_Until_True(S2mzbme);
294
295      -- Copy MZ2 and compute a2 in one critical section
296      Suspend_Until_True(Scr);
297      Set_False(Scr);
298      MZ2 := MZ;
299      a2 := VectorMul(B, C, 3, 4);
300      Set_True(Scr);
301      -- Signal that a2 is ready
302      Set_True(S1a2);
303
304      -- Wait until a is ready
305      Suspend_Until_True(S2a);
306
307      -- Copy a into this thread. Critical region.
308      Suspend_Until_True(Scr);
309      Set_False(Scr);
310      ac2 := a;
311      Set_True(Scr);
312
313      -- Wait until MB is ready
314      Suspend_Until_True(S2mb);
315
316      -- Compute MA_{H}
317      -- MT1 = MB * MZ
318      MMMul(
319          A => MB,
320          B => MZ2,
321          C => MT1,
322          m => 4,
323          n => N,
324          p => N,
325          start_i => 3,

```

```

326         start_j => 1
327     );
328
329     -- MT2 = a * ME
330     SMMul(
331         A => ac2,
332         B => ME,
333         C => MT2,
334         m => 4,
335         n => N,
336         start_i => 3,
337         start_j => 1
338     );
339
340     -- MA = MT1 + MT2 = MB * MZ + a * ME
341     MMAdd(
342         A => MT1,
343         B => MT2,
344         C => MA,
345         m => 4,
346         n => N,
347         start_i => 3,
348         start_j => 1
349     );
350     -- Signal that MA_{H_{2}} is ready
351     Set_True(S1mah2);
352 end T2;
353
354 task T3;
355 task body T3
356 is
357     C3: Vector(1..N);
358     ac3: Integer;
359     MT1: Matrix(1..N, 1..N);
360     MT2: Matrix(1..N, 1..N);
361 begin
362     Put_Line("Task T3 started.");
363     -- Input MZ, B, ME
364     InitMatrix(MZ, N, N, 1);
365     InitVector(B, N, 1);
366     InitMatrix(ME, N, N, 1);
367     -- Signal other tasks that MZ, B, ME are ready.
368     Set_True(S1mzbme);
369     Set_True(S2mzbme);
370
371     -- Wait until C is ready
372     Suspend_Until_True(S3c);

```

```

373
374      -- Copy shared objects and compute a_3. Crit. region.
375      Suspend_Until_True(Scr);
376      Set_False(Scr);
377      C3 := C;
378      a3 := VectorMul(B, C, 5, 5);
379      -- Signal that a_3 is ready
380      Set_True(Scr);
381      Set_True(S1a3);
382
383      -- Wait until a is ready
384      Suspend_Until_True(S3a);
385
386      -- Copy a into this thread. Critical region.
387      Suspend_Until_True(Scr);
388      Set_False(Scr);
389      ac3 := a;
390      Set_True(Scr);
391
392      -- Wait until MB is ready
393      Suspend_Until_True(S3mb);
394      -- Compute MA_{H}
395      -- MT1 = MB * MZ
396      MMMul(
397          A => MB,
398          B => MZ,
399          C => MT1,
400          m => 5,
401          n => N,
402          p => N,
403          start_i => 5,
404          start_j => 1
405      );
406      -- MT2 = a * ME
407      SMMul(
408          A => ac3,
409          B => ME,
410          C => MT2,
411          m => 5,
412          n => N,
413          start_i => 5,
414          start_j => 1
415      );
416
417      -- MA = MT1 + MT2 = MB * MZ + a * ME
418      MMAdd(
419          A => MT1,

```

```

420             B => MT2,
421             C => MA,
422             m => 5,
423             n => N,
424             start_i => 5,
425             start_j => 1
426         );
427         -- Signal that MA_{H_{3}} is ready
428         Set_True(S1mah3);
429     end T3;
430
431     begin
432         null;
433     end Run_Tasks;
434
435     begin
436         put_line("Main procedure started");
437         -- Allow access to shared resource
438         Set_True(Scr);
439         Run_Tasks;
440     end Lab01;

```
